

Sprawozdanie

z realizacji

**Programu Rozwiązywania Problemu
Bezdomności i Łagodzenia Jej Skutków
na lata 2019 – 2020
za okres I - XII 2019 r.**

Tomaszów Mazowiecki

Program Rozwiązywania Problemu Bezdomności i Łagodzenie jej Skutków na lata 2019 - 2020 został przyjęty Uchwałą Nr IV/37/2019 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 17 stycznia 2019 r.

Program ściśle powiązany jest z przyjętą Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2016-2020 oraz diagnozą problemu bezdomności na terenie miasta.

Realizacja zadań dotyczących rozwiązywania problemu bezdomności została ujęta w strategii w cel operacyjny: Zmniejszenie liczby osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością poprzez zintegrowany system wsparcia oraz cele szczegółowe:

- wsparcie dla osób i rodzin posiadających zadłużenie w czynszowe zagrożonych eksmisją i bezdomnością;
- zapewnienie osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością bezpieczeństwa socjalnego;
- zwiększenie samodzielności osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością poprzez aktywizację zawodową i reintegrację społeczną;
- podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie bezdomności i wczesnej interwencji.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (t. j. Dz. U. z 2019 poz.1507) do zadań gminy o charakterze obowiązkowym należy: udzielenie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, przyznanie i wypłacenie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne, osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Cel 1: Wsparcie dla osób i rodzin posiadających zadłużenie czynszowe, zagrożonych eksmisją

1. Wsparcie dla osób i rodzin z zadłużeniem czynszowym zagrożonych bezdomnością w formie możliwości odpracowania zaległości czynszowych:

- liczba podpisanych kontraktów socjalnych przez pracowników MOPS - 9 osób, w tym 1 osoba przerwała kontrakt,
- liczba osób które podpisały umowy na odpracowanie czynszu z Tomaszowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego bez kontraktów socjalnych - 15 osób. 10 umów zostało rozwiązanych, w tym: 1 osoba spłaciła dług w całości, 1 osobie została niewielka kwota do spłaty, 8 osób zrezygnowało z tej formy pomocy. 5 osób kontynuuje odpracowywanie długu;
- liczba osób na kontrakcie socjalnym, które poprzez odpracowanie zaległości czynszowych uniknęły eksmisji - 1 osoba spłaciła zadłużenie w całości, 7 kontraktów jest w trakcie realizacji – osoby w dalszym ciągu odpracowują dług.

Podjęmowanie działań przez pracowników socjalnych na rzecz osób i rodzin posiadających zadłużenie w czynszu w formie wsparcia finansowego mającego na celu zapobieganie bezdomności na podstawie kontraktu socjalnego - 9 środowisk,

- liczba osób, które otrzymały pomoc na opłacenie czynszu - 9 środowisk.

Każda z osób odpracowujących zadłużenie przyczyniła się do jego zmniejszenia, tym samym do ograniczenia eksmisji.

2. Systematyczne informowanie osób i rodzin zagrożonych eksmisją i mających problemy z regulowaniem opłat mieszkaniowych o możliwości korzystania z dodatku mieszkaniowego i energetycznego, zamiany mieszkań i innych form wsparcia

Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej na bieżąco informują klientów na temat możliwości korzystania z dodatku mieszkaniowego, energetycznego i innych form wsparcia oraz możliwości odpracowania zadłużenia w czynszu.

Cel 2. Zapewnienie osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością bezpieczeństwa socjalnego

1. Zapewnienie osobom bezdomnym pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb tj. żywienia, ubrania, leków.

W roku 2019 roku w okresie I-XII pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej rozeznali sytuację **101 osób bezdomnych** (są to również osoby zatrzymujące się czasowo u znajomych szczególnie na okres jesienno - zimowy).

Pomocą społeczną w okresie od I-XII 2019 roku MOPS objął - **86 osób bezdomnych**, w tym 12 kobiet.

2. Formy udzielonej pomocy w 2019 r. w okresie od I - XII:

Pomoc materialna w formie zasiłków celowych w tym:

- na zakup żywności - 15 osób na kwotę 2.020,00 zł,
- zwrot kosztów leczenia - 8 osób na kwotę 1.320,00 zł,
- na zakup okularów - 1 osoba na kwotę 226,00 zł,

- na zakup opału jako wsparcie dla osób bezdomnych, które w trakcie jesienno- zimowym zatrzymują się najczęściej u znajomych -7 osób na kwotę 1.750,00 zł,
- na zakup odzieży - 1 osoba na kwotę 250,00 zł,
- na zakup obuwia -1 osoba na kwotę 150,00 zł,
- na zdjęcia do dowodu osobistego - 5 osób na kwotę 100,00zł,
- na realizację recept 9 osób na kwotę 1.093,19 zł,
- zasiłki okresowe - 32 osoby na kwotę 50.918,21 zł,
- zasiłki celowe na zakup artykułów żywnościowych z rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” - 6 osób na kwotę 2.180,00 zł.

pomoc rzeczowa:

- 21osób bezdomnych korzystało z gorącego posiłku w punkcie żywieniowym,
- 1 osoba otrzymała środki czystości z magazynu MOPS.

3. Zasiłki stałe dla osób bezdomnych niepełnosprawnych:

- zasiłki stałe - 32 osoby na kwotę 194.804,37 zł.

4. Zapewnienie osobom bezdomnym dostępu do ogrzewalni w sezonie zimowym:

Ogrzewalnia prowadzona przez Koło Tomaszowskie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta czynna była od 1 stycznia do 7 kwietnia 2019 r. W tym czasie ze wsparcia ogrzewalni dla bezdomnych skorzystało 60 osób, w tym 3 kobiety.

W miesiącu styczniu 34 osoby, lutym 30 osób, w marcu 22 osoby, w kwietniu 8 osób.

Ponownie ogrzewalnia działała w okresie od 1.11.2019 roku do 31.12.2019 roku.

W tym okresie zapewniła schronienie 36 osobom, w tym 3 kobietom.

W miesiącu listopadzie przebywało w ogrzewalni 19 osób, a w miesiącu grudniu 27 osób.

Ogrzewalnia zapewniła bezdomnym: gorący napój, kąpiel, odzież i obuwie.

W razie potrzeby osoby bezdomne w ogrzewalni miały zapewnioną pomoc medyczną i sanitarną. Pobyt osób bezdomnych w ogrzewalni zapobiegł wyziębieniu organizmu tych osób minimalizując zagrożenie zamarznięcia. Osoby bezdomne do ogrzewalni były przywożone również interwencyjnie. Policja w okresie I-XII/19 r. przywoziła bezdomnych 63 razy, Straż Miejska 59. Wszystkie osoby, które były przywożone interwencyjnie były pod wpływem alkoholu. Osoby przebywające w ogrzewalni zostały objęte wsparciem systemowym z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Duża liczba osób zaprzestała nadużywania alkoholu. Zwiększył się poziom wiedzy osób bezdomnych o dostępnych formach wsparcia. Wzrósł poziom motywacji osób bezdomnych do podejmowania działań na rzecz zmiany sytuacji życiowej oraz zwiększyła się samodzielność funkcjonowania społecznego.

Koszt przeznaczony na realizację tego zadania wyniósł 61 000,00 zł w okresie I - XII/19 r.

5. Zapewnienie dostępu do schroniska dla osób bezdomnych na terenie miasta

Na terenie miasta działa schronisko dla bezdomnych mężczyzn prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Luboszewskiej 71, które podejmuje działania mające na celu zapewnienie całodobowego schronienia, posiłków oraz niezbędnego wyposażenia osobom bezdomnym, a także prowadzenie działań długofalowych mających na celu przywrócenie do życia

w naturalnym środowisku lub rodzinie osób objętych pomocą.

Placówka dysponuje 30 miejscami (plus 2 dostawki). W roku 2019 w okresie od I -XII z tej formy pomocy skorzystało 40 osób.

Każdy bezdomny otrzymał posiłek, łóżko z pościelą i szafkę na rzecz osobiste. Bezdomni korzystali z kąpieli i prania rzeczy osobistych. Podopieczni mogli także liczyć na pomoc rzeczową w formie odzieży, bielizny osobistej czy butów, a także na pomoc w odtwarzaniu dokumentów osobistych. Udzielana była pomocy w formie profilaktyki i aktywizacji zawodowej, a także akceptacji społecznej. 10 osób bezdomnych korzystało na terenie schroniska z grupy wsparcia AA.

MOPS wydał dla 31 osób decyzje na przyznanie tymczasowego schronienia w schronisku. 4 osoby ponoszą odpłatność (2 - 25%, 1 - 70%, 1-75%) za pobyt w schronisku, zgodnie z Uchwałą Nr LV/485/2017 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 30 listopada 2017r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych w Tomaszowie Mazowieckim. Koszt jednej doby w schronisku wynosił w 2019 roku 25,71 zł.

Kwota dofinansowania do prowadzenia schroniska wyniosła 262.000,00 zł.

Ponadto wydano 3 decyzje na przyznanie tymczasowego schronienia do:

- Akademia Innowacji Społecznej Schronisko w Stąporkowie ul. Niekłańska 12 - 1 osoba niepełnosprawna,
- Czarnocińskie Centrum Pomocy Dalków 146 - 2 osoby (kobiety niepełnosprawne),
- Stowarzyszenie MONAR Schronisko dla Bezdomnych Bełchatów ul. Czapliniecka 19A - 2 osoby (kobiety, w tym jedna niepełnosprawna).

Kwota, która została przeznaczona na pokrycie pobytu w schroniskach poza Tomaszowem Mazowieckim wyniosła 27.496.00 zł.

Jedna osoba bezdomna przebywała w Zakładzie Całodobowej Opieki w Piotrowicach. Koszt pobytu wyniósł 9.483,77 zł.

6. Świadczenie osobom bezdomnym systematycznej pracy socjalnej w zakresie pomocy w uzyskaniu orzeczenia o niepełnosprawności, odtworzenia dokumentów osobistych, uzyskania mieszkania, wznowienia kontaktów z rodziną.

Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie pracy socjalnej – 86, między innymi:

- w uzyskaniu orzeczenia o niepełnosprawności - 2 osoby;
- w odtworzeniu dokumentów osobistych - 1osoba;
- w poinformowaniu o formach wsparcia dla osób bezdomnych 86 osób;
- w poinformowaniu o możliwości pojęcia leczenia odwykowego lub skorzystania ze stacjonarnych form wsparcia (poradnia uzależnień, grupy wsparcia, stowarzyszenia abstynenckie) 86 osób;

Liczba osób, które uzyskały własne mieszkanie - 2 osoby;

Liczba osób, które skorzystały z mieszkania treningowego - 2 osoby

(mieszkanie wynajmowane przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Luboszewskiej od Tomaszowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego na realizację zadań statutowych).

Liczba osób, które odnowiły kontakty z rodziną – 4 osoby.

7. Pomoc w uzyskaniu prawa do świadczeń zdrowotnych zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Liczba osób, którym potwierdzono prawo do świadczeń zdrowotnych – 5 osób.

8. Współpraca z placówkami dla osób bezdomnych z poza gminy w celu zapewnienia schronienia kobietom oraz chorym i niepełnosprawnym bezdomnym

Liczba osób przebywających w schroniskach i placówkach poza Tomaszowem Mazowieckim - 15, w tym 4 kobiety. Są to osoby niepełnosprawne, uzależnione – kontynuujące terapie w tych placówkach.

- Ośrodek Rehabilitacji i Readaptacji Męcka Wola 48A - 1 osoba,
- Schronisko dla Bezdomnych Poznań ul. Starołęcka 36/38 - 1 osoba,
- Prywatny Dom dla Osób Bezdomnych Zgierz ul. Zagajnikowa 22 - 1 osoba,
- Akademia Innowacji Społecznej Schronisko w Stępkowie ul. Niekłańska 12 - 1 osoba,
- Ośrodek MONAR Zaczerlany 25 - 3 osoby,
- Stowarzyszenie MONAR w Kokotku -1 osoba,
- Czarnocińskie Centrum Pomocy Dalków 146 - 2 osoby,
- Stowarzyszenie MONAR Schronisko dla Bezdomnych Bełchatów ul. Czapliniecka 19A - 2 osoby,
- Centrum Pomocy Bliźniemu Warszawa ul. Marywilska 44A - 1 osoba,
- Chrześcijański Ośrodek dla Osób Uzależnionych Nowa Nadzieja Janowice Wielkie ul. Sportowa 5 -1osoba.

9. Pomoc w uzyskaniu miejsca w zakładzie opiekuńczo - pielęgnacyjnym i domach pomocy społecznej bezdomnym osobom wymagającym całodobowej opieki ze względu na zły stan zdrowia lub niepełnosprawność

Liczba osób skierowanych do Domów Pomocy Społecznej - 2

Kwota środków przeznaczonych na pobyt osób bezdomnych w DPS – 12.466,27 zł

Liczba osób umieszczonych w Zakładzie Opiekuńczo - Pielęgnacyjnym – 0.

10. Współdziałanie z jednostkami służby zdrowia w udzielaniu pomocy medycznej i sanitarnej

Liczba podjętych działań - 9 (działania podejmowane na terenie schroniska i ogrzewalni).

Rodzaj podjętych działań:

- wezwanie pogotowia ratunkowego – 8,
- wezwanie lekarza -1.

Cel 3. Zwiększenie samodzielności osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością poprzez aktywizację zawodową

1. Udzielanie wsparcia socjalnego i pomocy prawnej, psychologicznej, terapeutycznej, doradcy zawodowego osobom bezdomnym

Liczba osób, którym udzielono wsparcia - 11 osób.

Rodzaje udzielonego wsparcia:

- porada prawna - 1 osoba,
- terapia leczenia uzależnień - 10 osób

2. Aktywizacja zawodowa osób bezdomnych w ramach prac społecznie-użytecznych

Liczba osób bezdomnych skierowanych do prac społecznie-użytecznych - 1 osoba.

Czas wykonywania prac społecznie - użytecznych (ilość miesięcy w skali roku) - 8 miesięcy.

3. Umożliwienie uczestnictwa w szkoleniach zawodowych i warsztatach mających na celu integrację społeczną i zawodową

Liczba osób biorących udział w szkoleniach zawodowych i warsztatach – 5 osób (jedna osoba przerwała udział w szkoleniu).

4. Motywowanie osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i podjęcia zatrudnienia

Liczba osób, które podniosły kwalifikacje zawodowe – 4 osoby

Liczba osób, które podjęły zatrudnienie - 1 osoba.

5. Prowadzenie pracy z osobami bezdomnymi i zagrożonymi bezdomnością w oparciu o indywidualny program wychodzenia z bezdomności, na podstawie kontraktu socjalnego i mieszkania readaptacyjnego

Tutejszy Ośrodek nie prowadzi indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności. Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn w/m w 2019 roku nie realizowało indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności.

6. Prowadzenie terapii uzależnień w grupach wsparcia dla osób bezdomnych oraz kierowanie wniosków na komisję ds. rozwiązywania problemów alkoholowych

Liczba osób korzystających z grup wsparcia - 10 osób,

Liczba wniosków kierowanych do Miejską Komisję do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 2 wnioski.

7. Udzielanie pomocy w nawiązaniu kontaktów z rodziną

Liczba osób, które nawiązały kontakt z rodziną – 4 osoby.

8. Praca metodą streetworkingu, jako forma wsparcia osób bezdomnych w ramach wolontariatu

Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Luboszewskiej 71 od I-XII 2019 r. nie prowadziło działań w terenie metodą Streetworking.

Cel 4. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie bezdomności i wczesnej interwencji

1. Stała i systematyczna współpraca instytucji i organizacji na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością

Ilość spotkań roboczych, porozumień - 1.

Pracownicy socjalni na bieżąco współpracują z instytucjami działającymi na rzecz osób bezdomnych. Służby zaangażowane starają się tak współpracować aby osoby bezdomne, które oczekują wsparcia otrzymały go, zarówno w sferze społecznej, medycznej i poradnictwa.

2. Monitorowanie miejsc i dzielnic miasta, w których najczęściej przebywają osoby bezdomne zwłaszcza w okresie jesienno – zimowym

Liczba osób bezdomnych ujawnionych-przez Straż Miejską, Policję oraz MOPS przebywających na ulicy lub pustostanach na terenie miasta to - 25 osób bezdomnych. Wymienione służby zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym informują osoby bezdomne o możliwości skorzystania z ogrzewalni lub schroniska, a także pomocy, jaką mogą otrzymać w MOPS.

3. Umożliwienie i wspieranie podnoszenia kwalifikacji pracowników poprzez udział w szkoleniach dotyczących zagadnień z zakresu bezdomności i jej profilaktyki

Ilość przeprowadzonych szkoleń - 1 Superwizja,

Liczba przeszkolonych pracowników -11 osób, w tym 4 pracowników z Zespołu ds. osób bezrobotnych, uzależnionych i bezdomnych.

4. Systematyczne spotkania przedstawicieli instytucji, służb miejskich i organizacji działających na rzecz osób bezdomnych

W dniu 2.01.2019 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim ul. Cekanowska 5 odbyło się spotkanie związane z monitoringiem realizacji Programu Rozwiązywania Problemu Bezdomności i Łagodzenia jej skutków na lata 2019-2020. Na spotkaniu była omówiona ogólna sytuacja osób bezdomnych, szczególnie w sezonie zimowym oraz ustalenie dalszych wspólnych działań przeciwdziałania temu zjawisku.

W spotkaniu udział wzięli: Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Kierownik Działu Pomocy Społecznej, Prezes Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta, przedstawiciel Tomaszowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego, Kierownik dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji, pracownik socjalny Tomaszowskiego Centrum Zdrowia, przedstawiciel Straży Miejskiej, przedstawiciel Urzędu Miasta oraz pracownicy socjalni zespołu ds. Osób Bezrobotnych i Rozwiązywania Spraw Uzależnień i Bezdomności.

Podczas spotkania przedstawiono sytuację osób bezdomnych z terenu miasta. Omówiono możliwości lokalowe Ogrzewalni przy ul. Luboszewskiej 71. Poruszono przede wszystkim problem osób bezdomnych będących pod wpływem alkoholu. Przedstawiono sytuację osób odpracowujących zadłużenia w czynszu w Tomaszowskim Towarzystwie Budownictwa Społecznego w/m.

5. Prowadzenie kampanii informacyjnych skierowanych do osób bezdomnych i lokalnej społeczności

Pracownicy socjalni zespołu ds. bezrobocia, uzależnień i bezdomności regularnie rozdawali ulotki informacyjne na temat dostępnych miejsc noclegowych na terenie miasta Tomaszowa Maz. Informowali również o formach pomocy, z których osoby bezdomne mogą skorzystać zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Osoby bezdomne z problemem alkoholowym otrzymywały informację na temat możliwości uczestnictwa w grupach AA oraz o miejscach ich lokalizacji.

W roku 2019 r. na tablicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej została umieszczona informacja o aktualnych placówkach udzielających pomocy osobom bezdomnym na terenie naszego miasta i całego województwa.

